

— * HAPPY * —

New Year

*Hi*_{GH} *Court* จุฬาสารศาลฎีกา

ปีที่ ๑๒ (๒๕๖๔)

บ.ก. ทักทาย

ในช่วงเวลาที่ศาลยุติธรรมต้องก้าวเดินไปข้างหน้าท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงและความคาดหวังของประชาชนที่ต้องการเห็นความยุติธรรมในสังคม จุลสารศาลฎีกาฉบับแรกของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ จึงขอเปิดเล่มด้วยการเป็นช่องทางสื่อสารนโยบายประธานศาลฎีกา ตลอดจนวิสัยทัศน์ของผู้บริหารศาลฎีกาที่ต่างมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนากระบวนการทำงานของศาลยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเท่าทันต่อปัญหาของสังคมปัจจุบันไปสู่ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมและบุคลากรทุกระดับ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันอย่างชัดเจนและขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นเอกภาพ

ในปีนี้ จุลสารศาลฎีกาจะยังคงความเป็น “จุลสารมีชีวิต” เผยแพร่ข้อมูลทางวิชาการและนานาสาธิตจากศาลฎีกาไปสู่บุคลากรศาลยุติธรรมทั่วประเทศอย่างต่อเนื่อง ทั้งยินดีเปิดรับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ในทุกรูปแบบจากบุคลากรศาลยุติธรรมที่ต้องการให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้วยการส่งต่อสิ่งดีๆ ภายในองค์กร เพื่อให้ศาลยุติธรรมมีบทบาทการทำงานอันเป็นที่ประจักษ์ว่า “ศาลยุติธรรมเพื่อประชาชน” # เดินไปด้วยกัน # Doing for Sharing

ขอขอบคุณผู้อ่านทุกท่านที่ให้ความสนใจและติดตามจุลสารศาลฎีกาหากท่านใดประสงค์ส่งข้อมูลเพื่อเผยแพร่หรือร่วมแสดงความคิดเห็น โปรดติดต่อศูนย์วิชาการงานคดี (ศาลฎีกา) โทร. ๐๒-๒๒๐๓๕๕๖ ความร่วมมือและข้อเสนอแนะของทุกท่านคือพลังสำคัญในการพัฒนาจุลสารศาลฎีกาให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านทุกท่านยิ่งขึ้นต่อไป

สารบัญ

- ๔ - ๗ วิสัยทัศน์และนโยบายประธานศาลฎีกา
- ๘ - ๑๓ วิสัยทัศน์รองประธานศาลฎีกา
- ๑๔ - ๒๐ วิสัยทัศน์ประธานแผนกคดีพิเศษในศาลฎีกา เลขานุการศาลฎีกา และผู้อำนวยการสำนักอำนวยการประจำศาลฎีกา
- ๒๑ คำสั่งคำร้องที่ บค.๑/๒๕๖๘ ของศาลฎีกา
- ๒๒ - ๒๕ บทความ วิเคราะห์คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๔๙๓๗/๒๕๖๖
- ๒๖ - ๓๕ คำพิพากษาศาลฎีกา (ประชุมใหญ่) ที่น่าสนใจ

คณะทำงาน

บรรณาธิการ : นางพวงรัตน์ มาประณีต

ผู้ช่วยบรรณาธิการ : นางนिरชา ชูโต, นายเอกพงษ์ ตั้งวิชาชาญ, นางสาวอัญชลี วานิจจะกุล

คณะทำงาน :

นางไชนา เหมมัน, นายรัฐพล ทองมาก,

นางสาวแสงเดือน ยิ่งสัมพันธ์เจริญ, นางสาวยุพิน เคนอรันต์,

นางสาวฐิติมา แสงเดช, นายสมชาย วรเลิศ, นางอัมพวัน สุวรรณรักษ์,

นางสาวพัทธิธรา ลีญาประภัทรศิริ, นางสาวรจนา บุญเสมอ,

นางธัญชนก ผันอากาศ, นางนภัสชล เทพนุกูล, นางสาวเพ็ญศิริ นิลน้ำคำ,

นางสาวพิรญา สอนคุณแก้ว, ลิบตำรวจเอกยุทธพงษ์ ชูเสื่อหึ่ง,

นางสาวปรินทร์นิชา วิริยโรจนเมธี (เลขานุการ),

นางสาววันดี กิจคงชีพ, นางสาวพรประภา ทรงฤกษ์, นายปิ่นณวิษณุ คงศรี,

นายเอกวุฒิ สุนทรพงษ์ (ผู้ช่วยเลขานุการ)

บทความ ข้อความ หรือความเห็นใด ๆ ที่ปรากฏในจุลสารศาลฎีกาเป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียนซึ่งศาลฎีกาและกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย

สถิตในดวงใจตราบนิรันดร์

ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น
อันหาที่สุดมิได้

ข้าพระพุทธเจ้า
ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมในศาลฎีกา

นโยบายประธานศาลฎีกา
นายอดิศัย ตันติวงศ์

๒๕๖๘ - ๒๕๖๙

“ คุณธรรมนำทาง สร้างศรัทธา พัฒนาคุณภาพ ”

๑

คุณธรรมนำทาง

ปฏิบัติหน้าที่และดำรงตนโดยยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม

๑.๑ ส่งเสริมการดำรงตนตามประมวลจริยธรรม

ส่งเสริมให้บุคลากรศาลยุติธรรมปฏิบัติหน้าที่และดำรงตนตามมาตรฐานแห่งคุณธรรมและประมวลจริยธรรม มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่น มีภูมิคุ้มกันและรู้เท่าทันสังคมแห่งข้อมูลข่าวสารในโลกยุคดิจิทัล

๑.๒ เสริมสร้างคุณธรรมในการทำงานร่วมกัน

สนับสนุนการทำงานเป็นทีม การปรึกษาหารือโดยระบบองค์คณะ การเคารพในคุณค่าและความคิดเห็นของผู้อื่น การสื่อสารและรับฟังด้วยความเข้าใจ การร่วมกันตัดสินใจและแก้ไขปัญหาจากข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน

๑.๓ ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรศาลยุติธรรม

เน้นการมีส่วนร่วมของผู้พิพากษา บุคลากร และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง อำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชนและสังคมด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เป็นกลาง ปราศจากอคติ กล่าวหาญ ยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง รับผิดชอบต่อส่วนรวม และเป็นมิตรต่อผู้ที่มาติดต่อราชการศาลยุติธรรม

๑.๔ เสริมสร้างความเข้าใจต่อสาธารณชน

ประชาสัมพันธ์และดำเนินกิจกรรมสาธารณะ ทั้งในระดับเด็ก เยาวชนและทุกภาคส่วนในสังคม เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในกฎหมาย กระบวนการทางศาล ความยุติธรรมตามหลักนิติธรรม ปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรม เพื่อลดข้อพิพาทในสังคม

**ผู้พิพากษา บุคลากร และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง อำนวยความยุติธรรม
แก่ประชาชนและสังคมด้วยความซื่อสัตย์สุจริต**

ยกระดับการอำนวยความสะดวกคุณธรรมเพื่อความเชื่อมั่นศรัทธา

๒.๑ การอำนวยความสะดวกคุณธรรมและการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ

พัฒนาและสานต่อภารกิจการอำนวยความสะดวกคุณธรรมแก่ประชาชนในทุกมิติอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และเป็นธรรม ให้ความสำคัญต่อการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพผู้เสียหาย ผู้ต้องหา โจทก์ จำเลย พยาน และผู้เกี่ยวข้องในทุกขั้นตอนให้เป็นไปโดยถูกต้อง สะดวก รวดเร็ว เสมอภาค เป็นมาตรฐานเดียวกัน ภายใต้กรอบกฎหมาย หลักนิติธรรม ความเป็นธรรม กระบวนการอันชอบธรรม และสอดคล้องกับมาตรฐานสากล โดยคำนึงถึงความปลอดภัย ความมั่นคงและความสงบสุขของสังคม

๒.๒ การให้บริการประชาชน

ให้บริการด้วยข้อมูลที่ถูกต้อง ชัดเจน รวดเร็ว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ให้ความช่วยเหลือด้วยความตั้งใจและจริงใจ สร้างสรรค์นวัตกรรมและวิธีการทำงาน เพื่อลดขั้นตอนและระยะเวลาในการให้บริการประชาชน

๒.๓ การสื่อสารและประชาสัมพันธ์

สร้างสรรค์และพัฒนาระบบการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ให้มีความเข้มแข็ง คล่องตัวทันต่อสถานการณ์ เพื่อขับเคลื่อนภาพลักษณ์และภารกิจของศาลยุติธรรมอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ และสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องแก่บุคลากรของศาลยุติธรรม ประชาชน และสังคม

๒.๔ การกลั่นกรองเรื่องร้องเรียนและหลักประกันการปฏิบัติหน้าที่

พัฒนาระบบกลั่นกรองเรื่องร้องเรียนให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใสและตรวจสอบได้ภายใต้กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และจัดให้มีการคุ้มครองแก่ผู้ถูกร้องเรียนซึ่งปฏิบัติหน้าที่โดยชอบและสุจริต เพื่อเป็นหลักประกันแห่งความเป็นธรรม สร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน และธำรงไว้ซึ่งเกียรติศักดิ์ของบุคลากรและศาลยุติธรรม

๒.๕ การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ส่งเสริมและสนับสนุนการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม

ให้บริการด้วยข้อมูลที่ถูกต้อง ชัดเจน รวดเร็ว โปร่งใส ตรวจสอบได้

๓

พัฒนาคุณภาพ

พัฒนาทุกมิติให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในสังคมแห่งข้อมูลข่าวสาร

๓.๑ มาตรฐานคำพิพากษาและคำสั่ง

รักษาและส่งเสริมมาตรฐานคำพิพากษาและคำสั่งให้มีเหตุผลแห่งคำวินิจฉัยที่ชัดเจน ครบถ้วน ตรงประเด็น ถูกต้องตามกฎหมายตามแนวทางที่ดำเนินการมาแล้ว และสนับสนุนให้มีการจัดทำคู่มือและแนวทางการปฏิบัติงาน การรวบรวมคำพิพากษาศาลสูง และข้อมูลที่เกี่ยวข้องเผยแพร่เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการ

๓.๒ การบริหารงานบุคคลอย่างเป็นระบบ

พัฒนาระบบการสอบเข้ารับราชการ การโยกย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การประเมินผลการปฏิบัติราชการ และการดำเนินการทางวินัยให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพด้วยระบบคุณธรรม

๓.๓ คุณภาพชีวิตบุคลากรและครอบครัว

ส่งเสริมความสมดุลระหว่างชีวิตส่วนตัวและการทำงาน มุ่งเน้นการทำงานอย่างมีความสุข จัดให้มีกิจกรรม ลดความเสี่ยงและป้องกันปัญหาด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต ดำเนินการให้มีสวัสดิการและความช่วยเหลือที่เหมาะสมสำหรับบุคลากร ครอบครัวของบุคลากร และข้าราชการบำนาญ จัดทำและเผยแพร่ข้อมูล เพื่อการติดต่อประสานงานที่เข้าถึงง่าย

๓.๔ การพัฒนาบุคลากร

ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาทักษะความรู้ ความคิดเชิงวิเคราะห์ในหลากหลายมิติให้เท่าทัน ต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ เสริมสร้างสมดุลของความฉลาดทางสติปัญญา ทางอารมณ์ ทางสังคม การริเริ่มสร้างสรรค์ และการแก้ไขปัญหาให้เหมาะสมกับความฉลาดทางศีลธรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและพัฒนาภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิตอย่างยั่งยืน

๓.๕ การพัฒนาระบบงาน

พัฒนาระบบงานธุรการให้มีความคล่องตัว ปรับเปลี่ยนเท่าทันสถานการณ์ ลดขั้นตอนการทำงานที่ซ้ำซ้อน และไม่จำเป็น สนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศยุคใหม่มาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม ปลอดภัยและสร้างสรรค์

๓.๖ ความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมที่ดี

ส่งเสริมให้มีมาตรการเพื่อความปลอดภัยในการทำงานและสภาพแวดล้อมที่ดีสำหรับบุคลากรศาลยุติธรรม และประชาชนผู้มาติดต่อราชการ

**ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาทักษะความรู้ ความคิดเชิงวิเคราะห์
ในหลากหลายมิติให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่**

นายไชยยศ วรณันท์ศิริ

รองประธานสภาผู้แทน
รองประธานศาลฎีกา

แนวคิดในการทำงาน การครองตน ครองงาน

ทำงานหนัก รักวินัย ใฝ่ความรู้

ฝากข้อความและความห่วงใยถึงบุคลากรในองค์กร

ระบบของผู้พิพากษาเป็นระบบที่ทุกท่านต้องดูแลตัวเอง เพราะไม่มีใครจะมาแทรกแซงการทำงานของท่านได้ จึงหวังว่าผู้พิพากษาทุกท่านจะดูแลตัวเองให้เป็นที่ประจักษ์และยอมรับของสังคม

นายชวลิต อิศรเดช

รองประธานศาลฎีกา

แนวคิดในการทำงาน การครองตน ครองงาน

ปฏิบัติตนตามแบบอย่างของผู้พิพากษาที่ดีและปฏิบัติหน้าที่แห่งตนให้คนธรรมดาสรรเสริญ

ฝากข้อความและความห่วงใยถึงบุคลากรในองค์กร

ศาลยุติธรรมจักดำรงอยู่ได้อย่างสง่างามและสมศักดิ์ศรีด้วยความเชื่อมั่นศรัทธาของประชาชน
บุคลากรสังกัดศาลยุติธรรมจะต้องปฏิบัติตนดีและปฏิบัติหน้าที่ชอบ เพื่อการนี้

นายวีระพงศ์ สุดาวงศ์

รองประธานศาลฎีกา

แนวคิดในการทำงาน การครองตน ครองงาน

ปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากอคติและรับผิดชอบต่อสังคมตามภารกิจอย่างเป็นรูปธรรม

ฝากข้อความและความห่วงใยถึงบุคลากรในองค์กร

สร้างความสมดุลในชีวิตและรักษาสุขภาพ

นายเดชา อธิรัฐไพศาล

รองประธานสภา

แนวคิดในการทำงาน การครองตน ครองงาน

ผู้ยึดมั่นในหลักนิติธรรม ซื่อสัตย์สุจริต มุ่งมั่น ทຸ່ມเท เสียสละปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบอย่างมีเป้าหมาย

ฝากข้อความและความห่วงใยถึงบุคลากรในองค์กร

ศาลยุติธรรมเป็นที่พึ่งสุดท้ายของประชาชน ความยุติธรรมต้องดำรงอยู่ต่อไปอันเป็นบริการและภารกิจหลักของเรา ขอให้ทุกท่านช่วยกันรักษาและสืบสานด้วยความรักในองค์กร เสียสละ สามัคคี และมีน้ำใจต่อกัน ทั้งนี้ ขอให้ทุกท่านมีความสุขในการทำงานด้วยสุขภาพใจและกายที่เข้มแข็งและแข็งแรงเพื่อประโยชน์สูงสุดของศาลยุติธรรมและประชาชน

นายวิรุธ คลองมีคุณ

รองประธานศาลฎีกา

แนวคิดในการทำงาน การครองตน ครองงาน

อาณาจักรโรมันยิ่งใหญ่และเจริญรุ่งเรืองมาเป็นยุโรปในปัจจุบันด้วยคุณธรรมสำคัญประการหนึ่งคือหลัก Bona Fides แปลว่า ซื่อสัตย์สุจริต เป็นที่วางใจได้ ตรงไปตรงมา และหลัก Equita Distributiva แปลว่า ความเสมอภาค เท่าเทียมกัน ในทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ศาสนาและวัฒนธรรม พลเมืองอยู่ดีกินดีมีสันติสุข ไม่เหลื่อมล้ำอดอยากจนอันเป็นต้นตอของทุกปัญหา

ฝากข้อความและความหวังถึงบุคลากรในองค์กร

ในหลวงรัชกาลที่ 5 ทรงนำหลักกฎหมาย Civil Law มาใช้กับประเทศไทยด้วยพระวิสัยทัศน์ที่จะแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำ ความอดอยากยากจน อันเป็นต้นเหตุแห่งอาชญากรรมทุกอย่าง กระทั่งในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงมีพระบรมราโชวาทแก่ผู้พิพากษาตลอดเวลากว่า 50 ปี ว่าด้วยเรื่องการทำงานนอกโรงศาล เพื่อช่วยเหลือประชาชนให้พ้นความยากจน ลำพังแต่ตัดสินไปตามฎีกาน่าจะแก้ปัญหาแค่ปลายเหตุ ไม่อาจเป็นที่พึ่งสุดท้ายแก่ประชาชนได้ครับ

ท่านสุวิทย์ พรพณิช

รองประธานศาลฎีกา

แนวคิดในการทำงาน การครองตน ครองงาน

"ตระหนักในหน้าที่ ทำในสิ่งที่ถูกต้อง และยึดมั่นในความเป็นกลางโดยปราศจากอคติหรืออิทธิพลใดๆ เพื่อเป็นหลักประกันในการอำนวยความยุติธรรมและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน เสียสละและพร้อมให้ความร่วมมือเพื่อบรรลุตามบทบาทและพันธกิจของศาลฎีกา"

ฝากข้อความและความห่วงใยถึงบุคลากรในองค์กร

"ควรประพฤติและการวางตัวที่เหมาะสมเพื่อสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาจากประชาชน โดยพึงระมัดระวัง การแสดงออกในสื่อสังคมออนไลน์และการคบหาสมาคม เพื่อไม่ให้เกิดข้อสงสัยในความประพฤติ หรือนำมา ซึ่งความเสื่อมเสียต่อตำแหน่งและองค์กร รวมทั้งขอให้ยึดมั่นในหน้าที่และพัฒนาตนอย่างต่อเนื่อง"

นายสุรินทร์ ชลพัฒนา

ประธานแผนกคดีอาญา
ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา

แนวคิดในการทำงาน การครองตน ครองงาน

ควรรับฟังปัญหาจากบุคคลรอบข้าง แล้วนำมาแก้ไข
ไม่ควรใช้ความคิดของตนไปปรับใช้ในการบริหารงาน

ฝากข้อความและความห่วงใยถึงบุคลากรในองค์กร

ขอให้ทุกท่านมีสุขภาพกายและสุขภาพใจที่ดี เพื่อเป็นกำลัง
สำคัญในการปฏิบัติงาน

นายวรุฒิ ทวาศิน

ประธานแผนกคดีเลือกตั้งในศาลฎีกา

แนวคิดในการทำงาน การครองตน ครองงาน

การจะประสบความสำเร็จในการทำงานได้ เริ่มต้นจากการ
ครองตน คือรู้จักควบคุมตนเอง มีวินัย ซื่อสัตย์ และตั้งมั่นในความดี
เมื่อครองตนได้ดี ย่อมสามารถครองงานได้อย่างมั่นคง คือทำงาน
ด้วยความตั้งใจ รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ และพัฒนาตนเอง
อยู่เสมอ หากทุกคนยึดมั่นในหลักการทั้งสองนี้ การทำงานของเรา
จะก้าวหน้าอย่างมั่นคงและนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จร่วมกัน
อย่างยั่งยืน

ฝากข้อความและความห่วงใยถึงบุคลากรในองค์กร

บุคลากรของศาลยุติธรรมทุกคนคือกำลังสำคัญขององค์กร ดังนั้น
ความทุ่มเท ความเสียสละและความร่วมมือของทุกคนคือพลังที่ทำให้
ศาลยุติธรรมก้าวไปข้างหน้า ขอให้ทุกท่านดูแลสุขภาพกายใจ ทำงาน
ด้วยความสุขและความภูมิใจในสิ่งที่ทำ ขอให้ยึดมั่นในความดี ซื่อสัตย์
และช่วยกันสร้างบรรยากาศการทำงานที่อบอุ่น เป็นมิตร และ
เปี่ยมด้วยพลัง เพื่อให้ศาลยุติธรรมก้าวสู่ความสำเร็จเป็นที่เชื่อมั่น
ของประชาชนตลอดไป

แนวคิดในการทำงาน การครองตน ครองงาน

ศาลยุติธรรมมีหน้าที่อำนวยความยุติธรรมให้แก่ประชาชน ผู้พิพากษาจึงต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส และเป็นธรรม เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน สร้างความยุติธรรมที่ยั่งยืน และเป็นที่พึ่งสุดท้ายของประชาชน อย่างแท้จริง

นายฉัตรชัย ไทรโชต

ประธานแผนกคดีพาณิชย์
และเศรษฐกิจในศาลฎีกา

แนวคิดในการทำงาน การครองตน ครองงาน

ผู้พิพากษาต้องทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ มีความขยัน เอาใจใส่ ซื่อสัตย์สุจริต เพื่อให้งานสำเร็จด้วยดี

ฝากข้อความและความห่วงใยถึงบุคลากรในองค์กร

การเป็นผู้พิพากษานั้น นอกจากต้องพิจารณาพิพากษาคดี ให้เป็นไปโดยรวดเร็ว เป็นธรรมและปราศจากอคติ เป็นที่ยอมรับ ของคู่ความและประชาชนแล้ว ยังต้องดำรงตนให้เป็นที่เลื่อมใสศรัทธา และได้รับการยอมรับจากคู่ความและประชาชนด้วย

นายประชา งามลำยอง

ประธานแผนกคดีภาษีอากรในศาลฎีกา

นายนพเรศ พันธุ์รนา

ประธานแผนกคดีสิ่งแวดล้อมในศาลฎีกา

แนวคิดในการทำงาน การครองตน ครองงาน

ความยุติธรรมที่มีประสิทธิภาพก่อให้เกิดความเชื่อมั่น และการยอมรับจากประชาชนและนานาชาติของประเทศ บุคลากรของศาล นอกจากต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตและมีจริยธรรมแล้ว ยังต้องมีความรู้และเพิ่มพูนความรู้ที่มีลักษณะเป็นสหวิทยาการอยู่เสมอ จึงจะอำนวยความยุติธรรมที่มีประสิทธิภาพได้

ฝากข้อความและความห่วงใยถึงบุคลากรในองค์กร

สร้างความสมดุลของชีวิต (Work-life Balance) บริหารจัดการเวลาและความรับผิดชอบระหว่างการทำงาน ชีวิตส่วนตัว ครอบครัวและกิจกรรมอื่น ๆ ให้เหมาะสมลงตัวกับแต่ละบุคคล เป็นการลดความเครียด ส่งเสริมสุขภาพกายและใจที่ดีขึ้น และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

นายอำนาจ โชติชะวารานนท์

ประธานแผนกคดียาเสพติดในศาลฎีกา

แนวคิดในการทำงาน การครองตน ครองงาน

ยึดมั่นในความเป็นกลางและอิสระ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบ ปราศจากอคติและเต็มกำลังความสามารถ เพื่อให้การอำนวยความยุติธรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ พิจารณาพิพากษาคดีอย่างรวดเร็ว ถูกต้องและเป็นธรรม เพื่อให้ประชาชนได้รับความยุติธรรมโดยไม่ล่าช้า พัฒนาระบบการทำงานให้ดียิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์สูงสุดของราชการและประชาชน

ฝากข้อความและความห่วงใยถึงบุคลากรในองค์กร

ความสำเร็จในภารกิจของศาลยุติธรรม คือ ผลลัพธ์ของความร่วมมือร่วมใจจากทุกฝ่าย ขอให้ทุกคนภูมิใจในหน้าที่ของตนเองและจงเชื่อมั่นว่างานที่ทำนั้นมีคุณค่าต่อความเชื่อมั่นในระบบยุติธรรมของประเทศ

แนวคิดในการทำงาน การครองตน ครองงาน

ในฐานะประธานแผนกคดีล้มละลายในศาลฎีกา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของศาลฎีกา ขอนานโยบาย “คุณธรรมนำทาง สร้างศรัทธา พัฒนาคุณภาพ” ของท่านประธานศาลฎีกาเป็นแนวปฏิบัติ โดยต้องปฏิบัติอย่างดีที่สุด รวมทั้งดูแลการพิจารณาพิพากษาคดีในแผนกให้เป็นไปด้วยความเที่ยงธรรม รวดเร็ว มีการประสานงานและร่วมมือกันระหว่างผู้พิพากษา ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้งานของแผนกคดีล้มละลายในศาลฎีกาส่งผลลุล่วงไปตามวัตถุประสงค์อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

ฝากข้อความและความหวังถึงบุคลากรในองค์กร

ขอให้มีความมุ่งมั่นตั้งใจทำงานในหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด โดยยึดถือความซื่อสัตย์สุจริตเป็นสิ่งสำคัญ รักษาความยุติธรรม ให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาของประชาชนดังเช่นบรรพบุรุษที่ได้สร้างเอาไว้ เพื่อให้องค์กรตุลาการของเราเป็นที่พึ่งสุดท้ายของประชาชนได้อย่างแท้จริง

นายวิทยา พรหมประสิทธิ์

ประธานแผนกคดีล้มละลายในศาลฎีกา

แนวคิดในการทำงาน การครองตน ครองงาน

เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ความซื่อสัตย์สุจริต ทำให้ครอบครัวสงบสุข แก่ไขเด็ก และแก้ไขปัญหาล้างคัมได้

ฝากข้อความและความหวังถึงบุคลากรในองค์กร

หากท่านผู้พิพากษาและผู้พิพากษาสมทบเข้าใจถึงเจตนารมณ์ของศาลอย่างถ่องแท้ เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตน และทำหน้าที่นั้นอย่างเต็มกำลังความสามารถ

คดีแพ่ง

การพิพากษาคดีต้องทำให้ครอบครัวสงบ และคุ้มครองสวัสดิภาพบุตร ต้องกำกับและติดตามอำนาจปกครองบุตรเป็นระยะ เพื่อให้ความเป็นธรรมกับทั้งสองฝ่ายคดีอาญา

การพิพากษาคดีต้องใช้หลักการของท่านอาจารย์วัชรินทร์ ปัจเจกวิญญูสกุล ซึ่งบอกว่า คำพิพากษาของศาลก็เหมือน Treatment Plan คือ แผนการบำบัดเด็ก...แผนก็คือจะไม่ตายตัว ถ้าข้อเท็จจริงเปลี่ยนไปเราก็ต้องมาปรับแผนตามมาตรา ๑๓๗ ศาลจะต้องรับรายงานตัวเด็กและเยาวชน โดยผู้พิพากษาสมทบเพื่อกำกับและติดตามแผน เพื่อให้การแก้ไขปัญหาล้างคัมสำเร็จ การพิพากษาคดีเป็นการเริ่มต้นการแก้ไขปัญหาล้างคัมของเด็กและเยาวชน หากคิดว่าตัดสินคดีแล้วจบ ก็คือไม่ได้ทำอะไร เด็กก็กระทำความผิดซ้ำอีก

นายอริยะ นาวิธรรม

ประธานแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว
ในศาลฎีกา

นายจรูญ โชครุ่งวรานนท์

ประธานแผนกคดีคำสั่งคำร้อง
และขออนุญาตฎีกาในศาลฎีกา

แนวคิดในการทำงาน การครองตน ครองงาน

ข้าพเจ้ามุ่งมั่นทำภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ ซื่อสัตย์ ต่อหน้าที่เพื่อความยุติธรรมจะไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น สนุกและมีความสุขในการทำงาน

ฝากข้อความและความห่วงใยถึงบุคลากรในองค์กร

ความดี - เก่ง - สามัคคี

ขอให้บุคลากรในองค์กรรักษาความดี รู้จริง เก่งในหน้าที่ ของตนและรักสามัคคีกันเช่นนี้สืบไป เชื่อว่าจะนำพาศาลยุติธรรม ให้เจริญรุ่งเรือง รับผิดชอบต่อประชาชนและประเทศชาติได้เป็นอย่างดี

นายโชคชัย รุจินอนาก

ประธานแผนกคดีผู้บริโภคนในศาลฎีกา

แนวคิดในการทำงาน การครองตน ครองงาน

การเป็นผู้พิพากษามีใช้เป็นเพียงสถานะหรืออาชีพแต่คือตัวตน ซึ่งต้องยึดถือและรักษาไว้อย่างมั่นคงต่อความรับผิดชอบในหน้าที่ ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และปราศจากอคติทั้งปวง

สำหรับเป้าหมายในช่วงระยะเวลา 1 ปีนี้ คือการพัฒนาคุณภาพ คำพิพากษาและคำสั่งให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับบนพื้นฐาน ของการให้ความเป็นธรรมแก่ผู้บริโภคนและผู้ประกอบการอย่างสมดุล อันเป็นแนวทางการปฏิบัติแก่ผู้เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเชื่อมั่น ศรัทธาในศาลยุติธรรม

ฝากข้อความและความห่วงใยถึงบุคลากรในองค์กร

ภาระงานในหน้าที่นับวันเพิ่มมากยิ่งขึ้นจากสภาพเศรษฐกิจ และสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป จึงจำเป็นต้องเรียนรู้และปรับตัวจัดการ ให้สำเร็จเรียบร้อยไปให้ได้ ทั้งนี้สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงคือ การรักษา สุขภาพกายและใจให้ดีอยู่เสมอ เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพ และอยู่กับภาระความรับผิดชอบนั้นได้อย่างมีความสุข

แนวคิดในการทำงาน การครองตน ครองงาน

การทำงาน การครองตนครองงาน ในฐานะเป็นผู้พิพากษาศาลยุติธรรมนอกจากความซื่อสัตย์สุจริตแล้ว ยังต้องเป็นผู้มีความรู้เชี่ยวชาญในกฎหมายที่บังคับใช้อยู่แล้ว และต้องหมั่นศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่ออกบังคับใช้มาใหม่ ให้เชี่ยวชาญดูเดียวกัน จึงจะประสิทธิภาพประสิทธิผลของความยุติธรรมให้แก่ประชาชนได้อย่างแท้จริง

ฝากข้อความและความห่วงใยถึงบุคลากรในองค์กร

ศาลยุติธรรมดำรงอยู่มา 100 กว่าปี ผู้พิพากษาทุกคนจึงมีหน้าที่ต้องช่วยกันรักษาความยุติธรรม เพื่อให้ศาลยุติธรรมยังคงดำรงอยู่เป็นเสาหลักของประเทศชาติสืบต่อไป

นายปฎิญา สุตรสุวรรณ

ประธานแผนกคดีแรงงานในศาลฎีกา

แนวคิดในการทำงาน การครองตน ครองงาน

ยึดมั่นในความซื่อสัตย์ – สุจริต มีความสันโดษ ดำรงชีวิตอย่างเรียบง่าย ไม่ถือตัวถือตน มีความสุภาพ ประพฤติตนตามกฎหมาย อยู่ในกรอบของศีลธรรมและจริยธรรมของผู้พิพากษาอย่างเคร่งครัด

ฝากข้อความและความห่วงใยถึงบุคลากรในองค์กร

ทุ่มเทและมุ่งมั่นต่องานในหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถ โดยมีความสงบรุ่มเย็นของสังคมประเทศชาติเป็นเป้าหมาย

นายปรีชา เชิดชู

ประธานแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศในศาลฎีกา

นายคมน์ทงชัย ฉายไพโรจน์

เลขานุการศาลฎีกา

แนวคิดในการทำงาน การครองตน ครองงาน

การทำงานหนัก คือการทำหน้าที่ที่มีค่าที่สุด

ฝากข้อความและความห่วงใยถึงบุคลากรในองค์กร

อย่าทำงานแค่ขอให้ผ่านพ้นไปในแต่ละวัน เมื่อมีโอกาสได้ทำงานจงทำให้เหนือความคาดหวังขององค์กร เพราะโอกาสเช่นนี้เป็นสิ่งหายาก

แนวคิดในการทำงาน การครองตน ครองงาน

ยึดหลักธรรมคำสอนของศาสนามาปรับใช้ในการบริหารงาน เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร

ครองตนโดยยึดหลักคุณธรรม ประพฤติตนเป็นคนดี ซื่อสัตย์ สุจริตและมีความเมตตาต่อทุกคนอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน มีความรับผิดชอบและชวนขยายหาความรู้ในงานที่รับผิดชอบ เพื่อนำมาพัฒนางานที่ปฏิบัติอยู่ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ครองงาน บริหารงานโดยมีจริยธรรม ให้ความยุติธรรมต่อทุกคน โดยไม่อคติ ลำเอียง มีความรู้ ความสามารถและมีความตั้งใจในงานหาวิธีการใหม่ ๆ ที่สร้างสรรค์มาพัฒนางานที่ทำ โดยยึดผลประโยชน์ของส่วนรวมและประเทศชาติมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

ฝากข้อความและความห่วงใยถึงบุคลากรในองค์กร

ขอให้บุคลากรทุกคนตั้งใจทำงาน มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ยึดหลักความซื่อสัตย์ มีความเข้าอกเข้าใจ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีจิตสำนึกการให้บริการประชาชนและผู้ที่เรา ร่วมปฏิบัติงานด้วยอย่างจริงใจ ไม่ว่าจะเป็นผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน ตลอดจนถึงผู้คนที่มาติดต่อราชการศาล และอยากให้ทุกคนศึกษาเรียนรู้และทำความเข้าใจในงานที่ปฏิบัติจนมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ถ้าเรามีความรู้ความเข้าใจในงานที่ปฏิบัติ รวมทั้งนำหลักธรรมคำสอนของศาสนามาปรับใช้ในการทำงานและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น จะช่วยให้เราทำงานอย่างมีความสุขที่แท้จริงได้

นางซينا เหมมัน

ผู้อำนวยการ
สำนักอำนวยการประจำศาลฎีกา

คำสั่งคำร้องที่ บค.๑/๒๕๖๘ ของศาลฎีกา แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา ของนายทักษิณ ชินวัตร

คำสั่งคำร้องที่ บค.๑/๒๕๖๘

อัยการสูงสุด

โจทก์

นาย ท.

จำเลย

ป.วิ.อ. การจัดการตามหมายจำคุก มาตรา ๘๙

พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม,
๖๕ วรรคหนึ่ง

พ.ร.บ. ราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๕ ข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๖๑

พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง
บัญญัติว่า การบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีให้เป็นไปตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา และข้อกำหนดเกี่ยวกับการ
ดำเนินคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๖๑ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า การบังคับคดีอาญา
ให้เป็นไปตาม ป.วิ.อ. ซึ่งในเรื่องนี้ ป.วิ.อ. มาตรา ๘๙ บัญญัติว่า หมายขังหรือหมายจำคุกต้องจัดการให้เป็นไปตามหมายนั้นในเขตศาล
ซึ่งออกหมาย เว้นแต่บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น จากบทบัญญัติตามมาตรา ๘๙ ดังกล่าว หมายความว่า
เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครต้องปฏิบัติตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด กล่าวคือ ต้องนำตัวจำเลยไปคุมขังในเรือนจำให้เป็นไปตาม
หมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด ดังนั้น เมื่อความปรากฏแก่ศาลว่า อาจมีการบังคับโทษจำเลยไม่เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด เช่นนี้
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งเป็นศาลที่พิพากษาลงโทษจำคุกและออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด ย่อมคงไว้
ซึ่งอำนาจในการสั่งการให้จัดการหมายจำคุกให้เป็นไปตามหมายนั้นในเขตศาลตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๘๙ ดังกล่าว โดยการไต่สวน
เพื่อตรวจสอบว่าได้มีการบังคับโทษให้เป็นไปตามหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดของศาลหรือไม่ การไต่สวนดังกล่าวมีบทบัญญัติแห่งกฎหมาย
รับรองไว้ในข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๖๑ วรรคสอง
ที่กำหนดให้ศาลมีอำนาจออกคำสั่งใด ๆ ตามที่เห็นสมควร เพื่อบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล และยังมีอำนาจ
สั่งให้ทุเลาการบังคับโทษจำคุก ดังนั้น หากความปรากฏแก่ศาลว่าอาจมีการบังคับโทษผู้ต้องขังในคดีนี้ไม่เป็นไปตามหมายจำคุก
เมื่อคดีถึงที่สุด ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งเป็นศาลที่พิพากษาลงโทษจำคุกและออกหมายจำคุก
เมื่อคดีถึงที่สุดย่อมมีอำนาจไต่สวนและตรวจสอบว่า การที่ผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครส่งตัวจำเลยไปรักษาตัวนอกเรือนจำ
และอธิบดีกรมราชทัณฑ์อนุญาตให้จำเลยรักษาตัวอยู่ภายนอกเรือนจำต่อเนื่องจนได้รับการปล่อยตัว เป็นไปตามหลักเกณฑ์ตาม
พ.ร.บ. ราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๕ และกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องหรือไม่ และเป็นการบังคับโทษให้เป็นไปตามหมายจำคุก
เมื่อคดีถึงที่สุดของศาลตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๘๙ หรือไม่

จำเลยทราบข้อเท็จจริงหรือรับรู้เหตุการณ์ได้ว่าตนไม่ได้ป่วยวิกฤติฉุกเฉิน มีเพียงโรคประจำตัวซึ่งเป็นโรคเรื้อรังที่รักษาตัว
แบบผู้ป่วยนอกได้ โดยไม่จำเป็นต้องนอนรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจอันเป็นข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพและสภาวะร่างกายของจำเลยเอง
และจำเลยยังมีส่วนตัดสินใจในกระบวนการรักษาของแพทย์ การได้รับประโยชน์จากการพักอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจโดยไม่ต้องกลับไป
ถูกคุมขังที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครจนได้รับการปล่อยตัว จำเลยจึงไม่อาจอ้างว่าเป็นการดำเนินการของแพทย์และเจ้าหน้าที่
มิได้เกิดจากการกระทำของจำเลยเพื่อถือเอาประโยชน์จากระยะเวลาที่พักอยู่ที่โรงพยาบาลตำรวจมาหักวันคุมขังโทษตามคำพิพากษา

สแกน QR code
เพื่ออ่านคำพิพากษาฉบับเต็ม

วิเคราะห์คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๙๓๗/๒๕๖๖ ประเด็นปัญหาว่าด้วยการตกตามกันไปของ ฟ้องแย้งเมื่อศาลพิพากษายกฟ้องคดีตามฟ้องหลัก

ในคดีแพ่งนั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ได้อนุญาตให้จำเลยสามารถฟ้องกลับโจทก์ในคดีเดียวกันได้ ที่เรียกว่าการ “ฟ้องแย้ง” ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินคดีในเรื่องที่เกี่ยวข้องกัน ทั้งหมดได้รับการพิจารณาไปในคราวเดียวไม่ต้องมีการสิ้นเปลืองเวลา และทรัพยากรบุคคลของศาลในการพิจารณาคดีอีกครั้งหนึ่ง

ข้อสอง โดยบทบัญญัติที่เกี่ยวข้อง คือ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๗๗ วรรคสาม วางเงื่อนไขไว้เพียงว่าฟ้องแย้ง ต้องเกี่ยวข้องกับฟ้องเดิมเท่านั้น จึงจะรับไว้พิจารณาได้ อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติปรากฏปัญหาข้อกฎหมายหนึ่ง ที่ศาลต้องพิจารณาอยู่เนื่อง ๆ ในคดีที่จำเลยฟ้องแย้งเข้ามา คือ ในกรณีที่มิเหตุให้คดีตามฟ้องหลัก (ที่โจทก์ฟ้อง) เสร็จไปจากศาล ด้วยเหตุต่างๆ จะส่งผลกระทบต่อคดีตามฟ้องแย้งอย่างไร โดยในปัญหานี้ไม่มีบทบัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ให้คำตอบไว้โดยชัดแจ้ง ส่วนแนวคำพิพากษาศาลฎีกาได้วางหลัก ที่ยึดถือกันเป็นบรรทัดฐานสืบต่อกันมาว่า ฟ้องแย้งจะตกตามฟ้องเดิมไปก็เฉพาะกรณีที่ศาลวินิจฉัยว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องเท่านั้น (ดูตัวอย่างคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๓๖/๒๕๐๓, ๓๔๖๐/๒๕๔๑, ๖๙๐๙/๒๕๔๓, ๗๒๖๕/๒๕๔๔, ๑๐๖๓๕/๒๕๕๖, ๑๔๗๒๙/๒๕๕๘, ๒๑๒๗/๒๕๖๑, ๒๒๐๙/๒๕๖๒, ๗๒๒๑/๒๕๖๒, ๔๗๙๒/๒๕๖๔) ซึ่งหากพิจารณาแนวคำพิพากษาศาลฎีกาข้างต้น เหล่านี้ก็จะพบความไม่ลงรอยกันว่า ที่ว่ายกฟ้องด้วยเหตุโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องนั้นรวมทุกกรณีหรือไม่ เพราะอย่างในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๗๙๒/๒๕๖๔ ศาลฎีกาก็วินิจฉัยว่าโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง (เพราะสัญญาที่โจทก์อ้างสิทธิยังไม่เกิด) แต่ก็วินิจฉัยให้โจทก์รับผิดชอบจำเลย โดยให้เหตุผลว่าเพราะคดีดังกล่าว ยังถือว่ามิตัวโจทก์อยู่ ซึ่งไม่ชัดเจนว่าหมายความว่าอย่างไร เพราะในทุกคดีตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ผู้เขียนยกมาข้างต้น ที่ศาลยกฟ้องโจทก์ด้วยเหตุไม่มีอำนาจฟ้องก็ไม่มีคู่ความฝ่ายใด ที่มีปัญหาเรื่องสภาพความเป็นบุคคลที่จะทำให้ไม่อาจมีตัวตน ดำเนินกระบวนการพิจารณาในคดีต่อไปได้ เหตุผลที่ว่ายังมีตัวโจทก์ อยู่จึงไม่อาจให้ความกระจ่างนักว่าหลักเกณฑ์ในทางกฎหมาย ที่จะตอบปัญหาเรื่องการตกไปของฟ้องแย้ง คือ อะไร อำนาจฟ้องที่จะเป็นเหตุยกทั้งฟ้องหลักและฟ้องแย้งจะรวมกรณีที่เป็นเรื่อง ในทางกฎหมายวิธีสบัญญัติ เช่น โจทก์ฟ้องผิดเขตศาล ฟ้องซ้อน

นายกิตติคุณ วงศ์ทองกิจ
ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น
ประจำกองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา

ดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ หรือฟ้องซ้ำ เท่านั้น หรือรวมไปถึงกรณี ที่ศาลตัดสินในเนื้อหาแห่งคดีที่เป็นสิทธิตามกฎหมายสารบัญญัติ แล้วด้วย เช่น จำเลยไม่ผิดสัญญาต่อโจทก์ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง ดังเช่นในคดีตาม คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๒๗/๒๕๖๑, ๒๒๐๙/๒๕๖๒, ๗๒๒๑/๒๕๖๒ ที่ศาลฎีกาพิพากษายกฟ้องไปทั้งฟ้องคดีหลักและคดีตามฟ้องแย้ง โดยก่อนหน้าคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๙๓๗/๒๕๖๖ ก็ยังไม่มีคำพิพากษาศาลฎีกาฉบับใดที่ให้ความกระจ่างในประเด็น ปัญหาดังกล่าว และเมื่อศาลฎีกาในคดีดังกล่าวมีคำวินิจฉัยโดยมติ ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาว่ากรณีศาลตัดสินในเนื้อหาแห่งคดีที่เป็นสิทธิ ตามกฎหมายสารบัญญัติแล้ว ฟ้องแย้งไม่ตกไปตามฟ้องโจทก์ ที่ถูกวินิจฉัยว่าไม่มีอำนาจฟ้องซึ่งเป็นการเดินตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๗๙๒/๒๕๖๔ กรณีจึงนำพิจารณาว่าคำพิพากษาศาลฎีกาฉบับนี้ถูกต้องตามหลักการใช้การตีความกฎหมายในระบบกฎหมายไทยและยึดเป็นบรรทัดฐานได้หรือไม่ อย่างไร เพราะเหตุใด

๑. ย่อข้อเท็จจริงและการวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๙๓๗/๒๕๖๖ โดยสังเขป (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นเรื่องการตกหรือไม่ตกไปของฟ้องแย้ง)

คดีนี้มีมูลมาจากการที่โจทก์ตกลงซื้อสินค้าประเภทวัสดุของเก่าเหลือทิ้งจากการเลิกประกอบกิจการโรงงานแห่งหนึ่งจากจำเลย โดยโจทก์มุ่งหมายที่จะนำสินค้าเหล่านั้นไปขายต่อ ในราคา ๑๑๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์วางเงินมัดจำไว้แก่จำเลยรวมเป็นเงิน ๒๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่เหลือแบ่งชำระเป็น ๓ งวด งวดละ ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์ชำระค่าสินค้างวดที่ ๑ ครบถ้วน แต่ชำระค่าสินค้างวดที่ ๒ เพียง ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยอ้างว่าไม่สามารถขายสินค้าที่ซื้อจากจำเลยได้ในราคาที่โจทก์คาดการณ์ไว้เดิม จึงไม่ชำระค่าสินค้าที่เหลือแก่จำเลย และบอกเลิกสัญญาแล้วฟ้องเรียกเงินมัดจำที่ชำระไปกับทั้งค่าสินค้าส่วนที่จำเลยยังไม่ได้ส่งมอบแก่โจทก์คืนเป็นเงินรวม ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ และค่าเสียหายรวมเป็นเงิน ๕๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยให้การต่อสู้ว่าจำเลยไม่ได้เป็นฝ่ายผิดสัญญาแล้วฟ้องแย้งเรียกเงินค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนโรงงานที่จำเลยอ้างว่าสำรองจ่ายออกไปแทนโจทก์เป็นเงิน ๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ จากโจทก์ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าจำเลยไม่ได้เป็นฝ่ายผิดสัญญา การที่โจทก์ไม่สามารถนำสินค้าที่ซื้อจากจำเลยไปขายได้ในราคาตามที่โจทก์คาดหมายไม่อยู่ในความรับผิดชอบของจำเลยแต่เป็นเรื่องของโจทก์ที่เป็นเจ้าของสินค้าเหล่านั้นเอง โจทก์ไม่อาจอ้างเหตุที่ขายสินค้าดังกล่าวได้ราคาไม่ดีมาปฏิเสธการชำระหนี้ค่าสินค้าและบอกเลิกสัญญากับจำเลยเพื่อเรียกเงินค่าสินค้าที่ชำระไปคืนได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๘๖ วรรคหนึ่ง โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องเรียกเงินมัดจำและค่าเสียหายจากจำเลย ส่วนฟ้องแย้งของจำเลยศาลฎีกาโดยมติที่ประชุมใหญ่ เห็นว่า ฟ้องแย้งของจำเลยไม่ตกไป

๒. วิเคราะห์หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๙๓๗/๒๕๖๖

จากประเด็นที่ผู้เขียนตั้งไว้ซึ่งเกี่ยวกับการคงอยู่ของฟ้องแย้งเมื่อฟ้องเดิมตกไปด้วยเหตุที่ว่าโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง หากพิจารณาประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยถ้อยคำจะพบว่าบทบัญญัติที่ตอบปัญหาดังกล่าวหรืออย่างน้อยควรจะตอบปัญหาดังกล่าว คือประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๓๑ (๒) ซึ่งบัญญัติว่า “คดีที่ยื่นฟ้องต่อศาลนั้น ให้ศาลปฏิบัติดังนี้... (๒) ในเรื่องประเด็นแห่งคดี ให้ศาลวินิจฉัยชี้ขาดโดยทำเป็นคำพิพากษาหรือคำสั่งหรือให้จำหน่ายคดีเสียจากสารบบความตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะนี้” โดยมาตราต่อมา คือ มาตรา ๑๓๒ ก็กำหนดเงื่อนไขที่ศาลจะจำหน่ายคดีได้เพียง ๔ กรณี ได้แก่ โจทก์ทิ้งฟ้องถอนฟ้องหรือไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาคดีมีโนสาร่า โจทก์ไม่หาหลักประกันสำหรับการขอคุ้มครองชั่วคราวหรือบังคับคดี หรือคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายขาดนัด ไม่มีผู้เข้ามาแทนที่คู่ความที่มรณะในระยะเวลาอันสมควร และกรณีศาลให้รวมหรือแยกการพิจารณาอันจะเห็นได้ว่า การวินิจฉัยว่าโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องและยกฟ้องโจทก์ไม่อยู่ในเงื่อนไขของมาตรา ๑๓๒ ที่ศาลจะจำหน่ายคดีส่วนฟ้องแย้งออกไปได้ด้วย และโดยหลักแล้วศาลต้องวินิจฉัยชี้ขาดซึ่งหมายถึงการวินิจฉัยในเนื้อหาประเด็นแห่งคดีตามฟ้องแย้งตามที่มาตรา ๑๓๑ (๒) กำหนด โดยการทำเป็นคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ศาลฎีกาในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๙๓๗/๒๕๖๖ วินิจฉัยไว้

อย่างไรก็ตาม มีปัญหาที่ต้องพิจารณาต่อไปว่า แล้วที่ศาลฎีกามีแนวคำพิพากษาอันเป็นบรรทัดฐานมาแต่เดิมว่า หากศาลยกฟ้องโจทก์เพราะโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง ฟ้องแย้งย่อมตกไปด้วยจะขัดกับหลักกฎหมายตามมาตรา ๑๓๑ (๒) ประกอบมาตรา ๑๓๒ ตามที่อธิบายข้างต้น และขัดกับคำวินิจฉัยในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๙๓๗/๒๕๖๖ หรือไม่ ในประเด็นนี้ หากพิจารณาในรายละเอียดของคำพิพากษาศาลฎีกาที่ถูกอ้างอิงที่เป็นบรรทัดฐานเดินตามกันมาโดยตลอดที่ให้ยกฟ้องแย้งไปด้วยเพราะเหตุโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องนั้น จะพบว่าล้วนมีเหตุมาจากการยกฟ้องโจทก์เพราะฟ้องโจทก์มีข้อบกพร่องที่บ่งชี้ว่าโจทก์ไม่ควรนำคดีมาฟ้องที่ศาลตั้งแต่ต้นทั้งสิ้น ซึ่งส่งผลให้กระบวนการพิจารณาทั้งหมดต่อมาไม่ชอบด้วยกฎหมายตามไปด้วย เช่น กรณีของการที่ฟ้องโจทก์เป็นฟ้องซ้อน (เช่น ในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๒๖๕/๒๕๔๔) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า มีคดีที่ขึ้นสู่ศาลเป็นคดีอื่นอยู่แล้วซึ่งคู่ความทั้งสองฝ่ายรวมทั้งจำเลยควรจะได้ไปดำเนินคดีรวมกันในคดีดังกล่าว ไม่ควรมาดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ ในคดีใหม่ที่เป็นฟ้องซ้อน หรืออย่างกรณีผู้ใช้สิทธิฟ้องแทนผู้เยาว์ไม่มีอำนาจจัดการแทนผู้เยาว์ (เช่น ในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๓๖/๒๕๐๓) เมื่อผู้ฟ้องไม่มีอำนาจฟ้องแทนผู้เยาว์ก็แสดงว่าไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ ในศาลแทนผู้เยาว์ทั้งสิ้น และย่อมไม่มีอำนาจที่จะต่อสู้คดีแทนผู้เยาว์ในฐานะจำเลยตามคดีฟ้องแย้งด้วย หรืออย่างกรณีที่มีการยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการและศาลมีคำสั่งรับคำร้องแล้ว (เช่น ในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๐๖๓๕/๒๕๕๖) ทำให้เกิดสถานะพักการชำระหนี้ (Automatic Stay) ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๙๐/๑๒ ซึ่งมาตรา ๙๐/๑๒ (๔) ห้ามเจ้าหนี้รายใดไปฟ้องเป็นคดีแพ่งเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ในคดีตามคำร้องขอฟื้นฟูกิจการนั้นอีก

[๑] ข้อความในคำพิพากษาเน้นโดยผู้เขียน.

เนื่องจากกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการฟื้นฟูกิจการประสงค์ให้หยุดการดำเนินการใด ๆ ที่อาจมีผลต่อกองทรัพย์สินของลูกหนี้ซึ่งจำเป็นต้องพิจารณาว่าสมควรให้ฟื้นฟูกิจการหรือไม่และกระบวนการฟื้นฟูกิจการต่อไป ทั้งยังประสงค์ให้การจัดการทรัพย์สินและหนี้สินของลูกหนี้ดังกล่าวเกิดขึ้นในคดีเดียว คือ คดีฟื้นฟูกิจการดังกล่าว หรือคดีล้มละลายที่หากมีต่อไปในกรณีการฟื้นฟูไม่สำเร็จและศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดเพื่อเข้าสู่กระบวนการล้มละลายต่อไป คดีลักษณะดังกล่าวจึงไม่ควรมีการดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ รวมทั้งการฟ้องแย้งที่ศาลอื่นนอกจากศาลล้มละลาย อันจะเห็นว่าความบกพร่องในการฟ้องของโจทก์ในคดีดังกล่าวเหล่านั้นเป็นความบกพร่องที่ร้ายแรงและเป็นความบกพร่องมาตั้งแต่ต้นที่มีการยื่นฟ้องและทำลายความชอบธรรมที่คดีทั้งหมด (รวมทั้งส่วนฟ้องแย้ง) เข้าสู่การพิจารณาของศาลนั้น แต่ก็เป็นการอาศัยเหตุในทางกฎหมายวิธีสบัญญัติทั้งสิ้นในทำนองเดียวกับที่ศาลยกฟ้องโดยโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องเพราะเหตุยังไม่มีการกระทำการอันเป็นการโต้แย้งสิทธิ (เช่น ในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๒๗/๒๕๖๑) หรือเพราะโจทก์บรรยายฟ้องขัดกันเองศาลไม่สามารถบังคับให้ได้ตั้งแต่ต้น (เช่น ในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๓๕๗/๒๕๕๖) ซึ่งการที่ศาลยกฟ้องโจทก์เพราะเหตุดังกล่าวก็เสมือนกับการที่ศาลใช้อำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗ เพิกถอนคำสั่งที่รับฟ้องโจทก์ไว้เดิมแล้วแก้ไขคำสั่งเดิมเป็นไม่รับฟ้องตามมาตรา ๑๘ วรรคสาม ของประมวลกฎหมายเดียวกันนั่นเอง แนวคำพิพากษาที่ให้พิพากษายกฟ้องโจทก์เพราะโจทก์ไม่อำนาจฟ้องและพิพากษายกฟ้องแย้งของจำเลยไปด้วยเหล่านั้นจึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว เพราะเป็นการใช้อำนาจตามมาตรา ๒๗ ประกอบมาตรา ๑๘ วรรคสาม ที่บัญญัติให้อำนาจศาลไว้โดยชัดแจ้งและชอบด้วยเจตนารมณ์ของกฎหมายแล้ว และหากพิจารณาเทียบกับสาเหตุที่ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าโจทก์ไม่อำนาจฟ้องในคดีตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๙๓๗/๒๕๖๖ ก็พบว่า ในคดีตามคำพิพากษาข้างต้นมีข้อเท็จจริงที่แตกต่างออกไป คือ ในคดีดังกล่าวศาลฎีกาพิพากษาว่าโจทก์ไม่อำนาจฟ้องเพราะโจทก์ไม่มีสิทธิตามสัญญาที่จะบอกเลิกสัญญาระหว่างโจทก์กับจำเลยแล้วมาฟ้องเรียกเงินคืนจากจำเลยได้อันเป็นการวินิจฉัยไปถึงเนื้อหาแห่งคดีในส่วนที่เป็นสิทธิและหน้าที่ตามสัญญาและกฎหมายสารบัญญัติ คือ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ระหว่างโจทก์กับจำเลย (ในคดีนี้ คือ ที่ศาลฎีกาพิพากษามาตรา ๓๘๖ วรรคหนึ่ง เรื่องการใช้สิทธิบอกเลิกสัญญามาวินิจฉัยว่าโจทก์มีสิทธิบอกเลิกสัญญากับจำเลยหรือไม่) อันแตกต่างกับแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่ให้ยกฟ้องแย้งของจำเลยไปตามฟ้องโจทก์เนื่องจากมีเหตุที่ทำให้คดีระหว่างโจทก์กับจำเลยไม่ควรขึ้นสู่การพิจารณาของศาลตามฟ้องโจทก์ตั้งแต่ต้นและไม่ควรมีกระบวนการพิจารณาใด ๆ ตามต่อมาในคดีดังกล่าว คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๙๓๗/๒๕๖๖ จึงไม่ขัดกับแนวคำพิพากษาศาลฎีกาแต่เดิมเหล่านั้นเนื่องจากมีข้อเท็จจริงและเหตุผลในสาระสำคัญที่ยกฟ้องโจทก์แตกต่างกัน กล่าวคือ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๙๓๗/๒๕๖๖ เป็นการยกฟ้องเพราะเหตุที่ฟ้องบกพร่องเนื่องจากเหตุในทางกฎหมายสารบัญญัติในทำนองเดียวกับในคดีตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๗๙๒/๒๕๖๔ ซึ่งศาลฎีกาพิพากษาไม่ยกฟ้องแย้งเช่นกัน ส่วนคำพิพากษาศาลฎีกาก่อนหน้าข้างต้นทั้งหมดเป็นเรื่องที่ศาลยกฟ้องเพราะเหตุในทางกฎหมายวิธีสบัญญัติ

อนึ่ง ในส่วนคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๒๐๙/๒๕๖๒ และ ๗๒๒๑/๒๕๖๒ ที่ศาลฎีกาพิพากษายกฟ้องแย้งไปตามฟ้องเดิมด้วย แม้จะได้วินิจฉัยไปในทางสารบัญญัติแล้วว่าโจทก์ไม่มีสิทธิในที่ดินพิพาทนั้นและกระทำการเข้ารบกวนการครอบครองที่ดินพิพาทของจำเลยอันเป็นการโต้แย้งหรือละเมิดสิทธิจำเลยจริงตามฟ้องแย้งแล้ว จะเห็นได้ว่า เป็นคำพิพากษาศาลฎีกาที่ขัดกับหลักในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๓๑ (๒) และไม่ตรงกับแนวคำพิพากษาศาลฎีกาบรรทัดฐานที่กล่าวถึงข้างต้นทั้งหมดจึงไม่อาจยึดถือเป็นหลักได้ ซึ่งหากได้พิจารณาเหตุผลในแง่นิติเศรษฐศาสตร์ (Law and Economics)[1] และหลักการใช้การตีความกฎหมายในระบบซีวิลลอว์หรือระบบประมวลธรรมหรือระบบซีวิลลอว์ (Civil Law Legal System) ก็จะยิ่งเห็นได้ชัดเจนว่าเพราะเหตุใดจึงไม่ควรยึดถือคำพิพากษาศาลฎีกาทั้งสองเรื่องข้างต้นเป็นหลักในการวินิจฉัย

หากพิจารณาในแง่เศรษฐศาสตร์จะพบว่า การตีความว่า โดยหลักฟ้องแย้งจะไม่ตกไปตามฟ้องหลักด้วย และจะตกไปตามฟ้องหลักก็เฉพาะกรณียกฟ้องหลักด้วยเรื่องอำนาจฟ้องตามกฎหมายวิธีสบัญญัติเท่านั้น สอดคล้องกับหลักนิติเศรษฐศาสตร์ และหลักการใช้การตีความกฎหมายในระบบประมวลธรรมแล้ว กล่าวคือ ในขั้นตอนการทำคำพิพากษาซึ่งผ่านการพิจารณาสืบพยานในศาลชั้นต้นมาจนสิ้นกระแสความแล้วนั้น หากให้มีการยกฟ้องแย้งไปโดยง่ายย่อมเป็นการสิ้นเปลืองเวลาและทรัพยากรของรัฐที่สูญเสียไปในการสืบพยานแล้ว และอาจจะต้องมีการสืบพยานใหม่ซ้ำอีกหากจำเลยติดใจนำคดีตามฟ้องแย้งมาฟ้องโจทก์อีกครั้งซึ่งทำให้ระบบกระบวนการยุติธรรมมีประสิทธิภาพ (Efficiency) หรืออัตราการผลิตผลงานเทียบกับทรัพยากรหรือต้นทุนของรัฐที่มีและใช้ไปลดลง กล่าวอีกนัยหนึ่ง ในจำนวนต้นทุน คือ เวลาและทรัพยากรบุคคลที่ใช้เท่ากัน หากตีความให้ฟ้องแย้งตกไปด้วยจะต้องใช้ทรัพยากรถึงสองเท่า (ทำคดีสองครั้ง) ในการออกคำพิพากษาคดีตามฟ้องแย้งหนึ่งเรื่องเมื่อเทียบกับกรณีพิพาทส่วนฟ้องแย้งไปในคดีเดิม

[๒] เป็นศาสตร์ว่าด้วยการวิเคราะห์ประเด็นปัญหาต่าง ๆ ทางกฎหมายโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยทางเศรษฐศาสตร์ โดยให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพ (Efficiency) ของกฎหมาย ระบบกฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม ดูเพิ่มเติม ปกป้อง จันวิทย์, 'การวิเคราะห์กฎหมายด้วยหลักเศรษฐศาสตร์: แนวคิดและวรรณกรรมปริทัศน์' (รายงานวิจัยสนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ๒๕๕๔).

ดังนั้น การให้ฟ้องแย้งต้องตกไปตามฟ้องหลักควรเป็นกรณีที่มีความบกพร่องอันเกิดกับการฟ้องคดีหลักร้ายแรงถึงขนาดที่ส่งผลเสียต่อการดำเนินกระบวนการพิจารณาทั้งคดีรวมถึงในส่วนของคดีตามฟ้องแย้งเท่านั้น เช่น กรณีของการฟ้องผิดเขตศาลและจำเลยก็ได้แย้งคัดค้านประเด็นดังกล่าวด้วย (หากจำเลยไม่คัดค้านจนสืบพยานเสร็จสิ้น ศาลที่พิจารณาคดีอาจใช้ดุลพินิจรับคดีไว้พิจารณาทั้งหมดและไม่เพิกถอนคำสั่งที่รับฟ้องไว้) มีศาลที่รับคดีดังกล่าวไว้พิจารณาอยู่แล้ว (ฟ้องซ้อน) หรือคดีดังกล่าวมีศาลอื่นที่ตัดสินไปจนถึงที่สุดแล้ว (ฟ้องซ้ำ) ซึ่งกรณีร้ายแรงเหล่านั้นมองในทางเศรษฐศาสตร์ก็คือกรณีที่หากพิพากษาตัดสินส่วนฟ้องแย้งไปไม่ยกฟ้องแย้งจะกระทบต่อประสิทธิภาพเสียเอง เช่น ในกรณีฟ้องหลักที่ศาลจังหวัดชลบุรีเป็นฟ้องซ้อนกับฟ้องคดีที่ศาลจังหวัดพัทธยา มีศาลจังหวัดพัทธยาที่รับคดีดังกล่าวไว้พิจารณาแล้ว จำเลยก็ควรนำคดีของตนไปฟ้องแย้งในคดีที่ศาลจังหวัดพัทธยาซึ่งรับคดีดังกล่าวไว้ก่อนแล้ว จะได้ไม่ต้องใช้ต้นทุนทรัพยากรของทั้งศาลจังหวัดชลบุรีและศาลจังหวัดพัทธยา

ส่วนหากมองในแง่หลักการทางกฎหมายในระบบประมวลธรรมหรือระบบซีวิลลอว์ (Civil Law Legal System) จะพบว่า การตีความตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๙๓๗/๒๕๖๖ เป็นการถือกฎหมายสารบัญญัติเป็นใหญ่ยิ่งกว่ากฎหมายวิธีพิจารณาความ ซึ่งเป็นคดีสำคัญของผู้ใช้กฎหมายในระบบดังกล่าวที่ต้องมองกฎหมายวิธีบัญญัติเป็นเพียงกฎหมายประกอบหรือส่วนเสริม (Adjective Law) เพื่อการบังคับการตามสิทธิหน้าที่ของคู่ความตามกฎหมายสารบัญญัติเท่านั้น เพราะตามคดีหรือหลักดังกล่าว ผู้ใช้ตีความกฎหมายจะไม่เคร่งครัดกับข้อกำหนดตามกฎหมายวิธีบัญญัติจนเป็นที่เชื่อมโยงกับการบังคับตามหลักการตามกฎหมายสารบัญญัติ เช่น หลักสัญญาต้องเป็นสัญญา (pacta sunt servanda)[1] คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๙๓๗/๒๕๖๖ จึงตัดสินโดยสอดคล้องกับหลักการทางกฎหมายของระบบกฎหมายแบบประมวลธรรมของประเทศไทยที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ทรงตัดสินพระทัยเลือกใช้มาแต่ต้นโดยมีพระบรมราชวินิจฉัยว่าระบบกฎหมายไทยมีลักษณะใกล้เคียงกับระบบกฎหมายซีวิลลอว์ของประเทศภาคพื้นยุโรป[2] และรับสั่งให้มีการจัดทำประมวลกฎหมายขึ้น

บทสรุป

จากการพิจารณาวิเคราะห์คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๙๓๗/๒๕๖๖ ด้วยหลักกฎหมายจากบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คือ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๓๑ (๒) และมาตรา ๑๓๒ ประกอบกับเหตุผลทางนิติเศรษฐศาสตร์ (Law and Economics) ในเรื่องประสิทธิภาพ (Efficiency) และหลักกฎหมายทั่วไปในระบบกฎหมายแบบประมวลธรรม (Civil Law Legal System) ที่ว่า กฎหมายวิธีพิจารณาความนั้นต้องใช้และตีความในฐานะกฎหมายส่วนเสริมของกฎหมายสารบัญญัติและไม่เป็นข้อขัดขวางการรับรองสิทธิและหน้าที่ของคู่ความที่กฎหมายสารบัญญัติรับรองไว้ ซึ่งประเทศไทยก็ได้ยึดถือระบบกฎหมายเช่นนั้นมาตั้งแต่ครั้งเมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ทรงตัดสินพระทัยให้มีการจัดทำประมวลกฎหมาย ผู้เขียนพบว่า คำพิพากษาดังกล่าวสอดคล้องกับหลักกฎหมายเหล่านั้นแล้ว และยังสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายที่บัญญัติอนุญาตให้จำเลยฟ้องแย้งเข้ามาในคดีเดียวกันได้ นั่นคือ เพื่อให้มีการสืบพยานในเรื่องที่เกี่ยวข้องและวินิจฉัยทั้งคดีตามฟ้องตั้งต้นคดีและฟ้องแย้งไปในคราวเดียวกันอันจะทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรของรัฐในการจัดการคดีได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดตามหลักการทางนิติเศรษฐศาสตร์

[๑] กิตติศักดิ์ ปรกติ, ความเป็นมาและหลักการใช้นิติวิธีในระบบซีวิลลอว์และคอมมอนลอว์ (วิทยุชุมชน, พิมพ์ครั้งที่ ๓, ๒๕๕๑) ๔๒.

[๒] -, การปฏิรูปกฎหมายไทยภาคใต้ของยุโรป (วิทยุชุมชน, พิมพ์ครั้งที่ ๕, ๒๕๖๔) ๑๒๑.

[๕] แสง บุญเฉลิมวิภาส, ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย (วิทยุชุมชน, พิมพ์ครั้งที่ ๗, ๒๕๕๑) ๒๐๔.

รวมคำพิพากษาศาลฎีกา (ประชุมใหญ่) ที่น่าสนใจ

คำพิพากษาฎีกาประชุมใหญ่

WWW.SUPREMECOURT.OR.TH

การชำระค่าภาคหลวงแร่ย่อมมีได้แต่เฉพาะกรณีทำเหมืองแร่
โดยได้รับประทานบัตรที่ถูกต้องตาม พ.ร.บ.แร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ มาตรา ๔๓ เท่านั้น
เมื่อจำเลยที่ ๑ ทำและเอาแร่จากพื้นที่ประทานบัตรไปโดยฝ่าฝืนมาตรา ๔๓
โจทก์จึงไม่อาจเรียกค่าภาคหลวงแร่ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๒๖๕/๒๕๖๘
(ประชุมใหญ่)

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
บริษัท ส. กั๊บบวก

โจทก์
จำเลย

พ.ร.บ.แร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ มาตรา ๔๓, ๑๐๔

ค่าภาคหลวงแร่เป็นเงินที่รัฐเรียกเก็บจากการใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่ โดยโจทก์เป็นผู้ดำเนินการ
จัดเก็บและส่งเป็นรายได้ของรัฐบาลใต้บังคับของ พ.ร.บ.แร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ มาตรา ๑๐๔ จึงเห็นได้ว่า
การชำระค่าภาคหลวงแร่ย่อมมีได้แต่เฉพาะกรณีทำเหมืองแร่โดยได้รับประทานบัตรที่ถูกต้องตาม พ.ร.บ.แร่
พ.ศ. ๒๕๑๐ มาตรา ๔๓ เท่านั้น โดยผู้ถือประทานบัตรทำเหมืองมีสิทธิในแร่ที่ขุดได้ แต่ต้องแบ่ง
ผลประโยชน์ให้แก่รัฐในรูปค่าภาคหลวงแร่ ดังนั้น เมื่อจำเลยที่ ๑ ทำและเอาแร่จากพื้นที่ประทานบัตรไป
โดยไม่มีมูลอันจะอ้างได้โดยชอบตามกฎหมายอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๔๓ และเป็นการทำละเมิดต่อโจทก์
โจทก์จึงเรียกได้เฉพาะมูลค่าแร่ที่จำเลยที่ ๑ นำไปเป็นประโยชน์ส่วนตนเท่านั้น ไม่อาจเรียกค่าภาคหลวงแร่ได้

สแกน QR code
เพื่อดูย่อยาวคำพิพากษาศาลฎีกานี้

คำพิพากษาฎีกาประชุมใหญ่

WWW.SUPREMECOURT.OR.TH

โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยหลอกลวงผู้เสียหายด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ และปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งตามคำฟ้องข้อ ๑.๑ กับข้อ ๑.๒ คนละช่วงเวลากันและคนละเรื่องกัน ทำให้ผู้เสียหายหลงเชื่อและโอนเงิน เข้าบัญชีของจำเลยคนละคราวกัน ย่อมเกิดเป็นความผิดสำเร็จตามฟ้อง แต่ละข้อหาต่างหากแยกจากกัน จึงเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔๙๖/๒๕๖๗
(ประชุมใหญ่)

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด โจทก์
นางสาว ศ. จำเลย

ป.อ. มาตรา ๙๑, ๒๖๔, ๒๖๕, ๒๖๘, ๓๔๑

โจทก์บรรยายฟ้องว่าจำเลยหลอกลวงผู้เสียหายด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จและปกปิด ข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งว่า จำเลยประกอบอาชีพให้บริการรับยื่นขอวีซ่า ใบถิ่นที่อยู่ ใบต่างด้าว และสามารถยื่นคำขอเปลี่ยนสัญชาติของผู้เสียหายเป็นสัญชาติไทยได้ โดยบรรยายฟ้องเกี่ยวกับวันเวลา การกระทำความผิดตามฟ้องข้อ ๑.๑ กับข้อ ๑.๒ เป็นคนละเดือนกัน จึงเป็นคนละช่วงเวลาการกระทำความผิดกัน ทั้งจำเลยหลอกลวงผู้เสียหายคนละเรื่องกัน ซึ่งทำให้ผู้เสียหายหลงเชื่อและ โอนเงินเข้าบัญชีของจำเลย คนละคราวกัน ดังนั้น การกระทำของจำเลยแต่ละช่วงเวลาแต่ละเรื่องที่ทำให้ผู้เสียหายหลงเชื่อ ย่อมเกิดเป็น ความผิดสำเร็จตามฟ้องแต่ละข้อหาต่างหากแยกจากกัน จึงเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน

สแกน QR code
เพื่อดูย่อยาวคำพิพากษาศาลฎีกานี้

คำพิพากษาศาลฎีกาประชุมใหญ่

WWW.SUPREMECOURT.OR.TH

จำเลยทั้งสามร่วมกันบุกรุกเข้าไปในเคหสถานของผู้เสียหาย
แล้วร่วมกันใช้กำลังประทุษร้ายในทันทีต่อเนื่องกัน
ในขณะที่การบุกรุกยังมีตลอดเวลาไม่ขาดตอน
พฤติการณ์ความร้ายแรงไม่อาจแยกออกจากกันได้ เป็นความผิดฐาน
ร่วมกันบุกรุกโดยใช้กำลังประทุษร้ายตาม ป.อ. มาตรา ๓๖๕ (๑)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๐๓๐/๒๕๖๘
(ประชุมใหญ่)

พนักงานอัยการจังหวัดจันทบุรี โจทก์
นาย ส. กับพวก จำเลย

ป.อ. มาตรา ๓๖๕ (๑)

โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยทั้งสามร่วมกันบุกรุกเข้าไปในบ้านอันเป็นเคหสถานที่อยู่อาศัย
ของ น. ผู้เสียหาย โดยไม่ได้รับอนุญาตและโดยไม่มีเหตุอันสมควร โดยมีอาวุธขวานติดตัวไปด้วย
จากนั้นจำเลยทั้งสามร่วมกันใช้กำลังประทุษร้ายด้วยการล็อกคอจับแขน แล้วชกต้อย และใช้เท้าเตะ
โบหน้า ศีรษะและต้นคอของผู้เสียหายหลายครั้ง และจำเลยที่ ๓ ใช้อาวุธขวานที่ร่วมกันพาดิตตัวมา
ดังกล่าวตีศีรษะ หัวเข้า และสะโพกของผู้เสียหายเป็นเหตุให้ผู้เสียหายได้รับอันตรายแก่กาย
จำเลยทั้งสามให้การรับสารภาพ การที่จำเลยทั้งสามบุกรุกเข้าไปในเคหสถานของผู้อื่นแล้วใช้กำลัง
ประทุษร้ายในทันทีต่อเนื่องกัน ในขณะที่การบุกรุกยังคงมีอยู่ตลอดเวลาไม่ขาดตอน พฤติการณ์
ความร้ายแรงไม่อาจแยกออกจากกันได้ การกระทำของจำเลยทั้งสามเป็นความผิดฐานบุกรุกโดยใช้กำลัง
ประทุษร้าย ตาม ป.อ. มาตรา ๓๖๕ (๑)

สแกน QR code
เพื่อดูย่อคำพิพากษาศาลฎีกานี้

คำพิพากษาฎีกาประชุมใหญ่

WWW.SUPREMECOURT.OR.TH

ความผิดฐานร่วมกันกระทำการเป็นอั้งยี่ ฐานร่วมกันเป็นช่องโจร
และฐานร่วมกันมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ
เป็นความผิดต่างกรรมกับความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกงประชาชน
โดยแสดงตนเป็นคนอื่นและความผิดฐานร่วมกันนำเข้าสู่ระบบ
คอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ปลอมหรือเท็จ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๖๑๔/๒๕๖๘
(ประชุมใหญ่)

พนักงานอัยการจังหวัดจันทบุรี
นาย ส. กับพวก

โจทก์
จำเลย

ป.อ. มาตรา ๙๐, ๙๑

การกระทำความผิดฐานร่วมกันกระทำการเป็นอั้งยี่ ฐานร่วมกันเป็นช่องโจร และฐานร่วมกันมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ย่อมเป็นความผิดสำเร็จแล้วตั้งแต่มีการสมคบวางแผนเพื่อกระทำการอันเป็นความผิด แม้ยังมิได้มีการกระทำการตามที่สมคบกันก็ตาม จึงเป็นการกระทำความผิดกรรมหนึ่ง ต่อมาจำเลยทั้งสามกระทำความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกงประชาชนโดยแสดงตนเป็นคนอื่น และฐานร่วมกันนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ปลอมหรือเป็นเท็จ แต่เป็นการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นในภายหลังที่ความผิดทั้งสามฐานดังกล่าวสำเร็จไปแล้ว มิใช่กระทำต่อเนื่องเชื่อมโยงในคราวเดียวกัน และเป็นความผิดซึ่งสามารถแยกเจตนาและการกระทำต่างจากการกระทำความผิดทั้งสามฐานดังกล่าวได้ จึงเป็นการกระทำความผิดอีกกรรมหนึ่ง

สแกน QR code
เพื่อดูย่อคำพิพากษาศาลฎีกานี้

คำพิพากษาฎีกาประชุมใหญ่

WWW.SUPREMECOURT.OR.TH

จำเลยทั้งสองกับพวกร่วมกันบุกรุกเข้าไปในเคหสถานของผู้ร้องที่ ๑ แล้วร่วมกันทำร้ายผู้เสียหายที่ ๒ เป็นการรบกวนการครอบครองโดยปกติสุข และใช้กำลังประทุษร้ายในทันทีต่อเนื่องกัน ในขณะที่การบุกรุกยังคงมีอยู่ตลอดเวลาไม่ขาดตอน พฤติการณ์ความร้ายแรงไม่อาจแยกออกจากกันได้ เป็นความผิดฐานร่วมกันบุกรุกโดยใช้กำลังประทุษร้าย ตาม ป.อ. มาตรา ๓๖๕ (๑) ประกอบมาตรา ๓๖๔ และ ๘๓

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๘๑๓/๒๕๖๘
(ประชุมใหญ่)

พนักงานอัยการจังหวัดนครปฐม	โจทก์
นาง ศ.	โจทก์ร่วม
นาย จ. กับพวก	ผู้ร้อง
นาย รุ. กับพวก	จำเลย

ป.พ.พ. มาตรา ๓๖๔, ๓๖๕ (๑)

โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยทั้งสองกับพวกร่วมกันบุกรุกเข้าไปในบ้านพักอันเป็นเคหสถานที่อยู่อาศัยซึ่งอยู่ในความครอบครองของผู้ร้องที่ ๑ แล้วจำเลยทั้งสองกับพวกร่วมกันทำร้ายร่างกายผู้เสียหายที่ ๒ โดยการใช้ส้นมือเป็นอาวุธขกที่ศีรษะของผู้เสียหายที่ ๒ หลายครั้ง จนได้รับบาดเจ็บมีบาดแผลฉีกขาดที่ศีรษะ เป็นเหตุให้ผู้เสียหายที่ ๒ ได้รับอันตรายสาหัส ต้องป่วยเจ็บด้วยอาการทุกขเวทนาเกินกว่ายี่สิบวันหรือจนประกอบกรณียกิจตามปกติไม่ได้เกินกว่ายี่สิบวัน เมื่อจำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพ จึงต้องรับฟังข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำฟ้อง การที่จำเลยทั้งสองเข้าไปรบกวนการครอบครองโดยปกติสุข แล้วใช้กำลังประทุษร้ายในทันทีต่อเนื่องกัน ในขณะที่การบุกรุกยังคงมีอยู่ตลอดเวลาไม่ขาดตอน พฤติการณ์ความร้ายแรงไม่อาจแยกออกจากกันได้ การกระทำของจำเลยทั้งสองเป็นความผิดฐานร่วมกันบุกรุกโดยใช้กำลังประทุษร้าย ตาม ป.อ. มาตรา ๓๖๕ (๑) ประกอบมาตรา ๓๖๔ และ ๘๓

สแกน QR code
เพื่อดูย่อยาวคำพิพากษาศาลฎีกานี้

คำพิพากษาฎีกาประชุมใหญ่

WWW.SUPREMECOURT.OR.TH

เจ้าหนี้ที่อาจใช้สิทธิฟ้องขอให้เพิกถอนนิติกรรมตาม ป.พ.พ. มาตรา ๒๓๗
ไม่จำกัดเฉพาะเจ้าหนี้ในขณะที่ลูกหนี้ทำนิติกรรมฉ้อฉลเท่านั้น
แต่หมายรวมถึงเจ้าหนี้ผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องด้วย โจทก์ผู้รับโอนสิทธิเรียกร้อง
จึงมีสิทธิเช่นเดียวกับผู้โอนสิทธิเรียกร้องในการฟ้องขอเพิกถอนนิติกรรมที่ฉ้อฉล

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๑๐๗/๒๕๖๘
(ประชุมใหญ่)

นาย ก.
นาง ว. กับพวก

โจทก์
จำเลย

ป.พ.พ. มาตรา ๒๓๗

เจ้าหนี้ที่อาจใช้สิทธิฟ้องขอให้เพิกถอนนิติกรรมตาม ป.พ.พ. มาตรา ๒๓๗ ไม่จำกัดเฉพาะเจ้าหนี้
ในขณะที่ลูกหนี้ทำนิติกรรมฉ้อฉลเท่านั้น แต่หมายรวมถึงเจ้าหนี้ผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องด้วย โจทก์ผู้รับโอน
สิทธิเรียกร้องจึงมีสิทธิเช่นเดียวกับผู้โอนสิทธิเรียกร้องในการฟ้องขอเพิกถอนนิติกรรมที่ฉ้อฉลตาม ป.พ.พ.
มาตรา ๒๓๗

สแกน QR code
เพื่อดูย่อยาวคำพิพากษาศาลฎีกานี้

คำพิพากษาฎีกาประชุมใหญ่

WWW.SUPREMECOURT.OR.TH

การปิดแผ่นป้ายไวน์ลที่มีรูปภาพซึ่งเป็นส่วนสำคัญของเครื่องหมายการค้า สำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และมีข้อความที่อาจชักจูงใจให้กลุ่มคนซื้อเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ ประกอบกับร้านค้าของจำเลยมีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จำหน่ายด้วย ถือเป็นการโฆษณาเครื่องหมายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อันเป็นการชักจูงใจให้ผู้อื่น ต้มโดยอ้อม ตามมาตรา ๓๒ แห่ง พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๑๓๙/๒๕๖๘
(ประชุมใหญ่)

พนักงานอัยการจังหวัดเตัง
นางสาว ว.

โจทก์
จำเลย

พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๒

รูปภาพที่ปรากฏบนแผ่นป้ายไวน์ลพิพาทที่มีรูปช้างสีขาว ๒ เชือก หันหน้าเข้าหากันภายใต้ น้ำพุ สีทอง ด้านบนและด้านล่างของน้ำพุจะมีส่วนของน้ำพุสีแดงประกอบอยู่กับคำภาษาอังกฤษตัวใหญ่และหนา ว่า “Chang” อยู่ด้านล่าง อันเป็นภาพสัญลักษณ์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทเบียร์ยี่ห้อช้าง ส่วนคำว่า “PRODUCT OF THAILAND” และคำว่า “LAGER BEER” มีขนาดเล็กมากเมื่อเปรียบเทียบกับภาคส่วน สำคัญของเครื่องหมายดังกล่าว ถือว่าเป็นเพียงส่วนประกอบของเครื่องหมายการค้าเท่านั้น และเมื่อพิจารณา เปรียบเทียบกับรูปภาพที่ปรากฏบนป้ายไวน์ลพิพาท หากไม่ตั้งใจพิจารณาแล้วจะไม่สังเกตเห็นคำว่า “น้ำแร่ ธรรมชาติตราช้าง” และภาษาอังกฤษคำว่า “MINERAL” จึงเป็นประกาศโฆษณาคำขอจดทะเบียน เครื่องหมายการค้าที่มีการนำภาพสัญลักษณ์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทเบียร์ ยี่ห้อช้าง (Chang) มาใช้ โดยเพิ่มเติมคำที่ไม่ใช่ภาคส่วนสำคัญ จึงไม่พอรับฟังว่าเป็นการโฆษณาน้ำแร่ธรรมชาติตามที่จำเลยอ้างได้ นอกจากนี้ ข้อความที่ว่า “สดชื่นทุกวันกับเพื่อน” นั้น อาจมีส่วนเป็นการชักจูงใจให้กลุ่มคนที่เห็นป้ายไวน์ล พิพาทซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไปดื่มสังสรรค์ อันเป็นการชักจูงใจให้ผู้อื่นต้มโดยอ้อม ประกอบกับร้านค้า ของจำเลยมีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จำหน่ายด้วย นับเป็นมูลเหตุจูงใจให้จำเลยโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งเป็นสินค้าในร้านค้าของจำเลย จึงฟังได้ว่าจำเลยโฆษณาเครื่องหมายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อันเป็น การชักจูงใจให้ผู้อื่นต้มโดยอ้อม ตามมาตรา ๓๒ แห่ง พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑

สแกน QR code
เพื่อดูย่อคำพิพากษาศาลฎีกานี้

คำพิพากษาฎีกาประชุมใหญ่

WWW.SUPREMECOURT.OR.TH

การที่เจ้าหนี้และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบอยู่แล้วว่าที่ดินพิพาท ซึ่งติดจำนองเป็นทรัพย์สินในคดีล้มละลาย อันอาจแบ่งแก่เจ้าหนี้ได้ แต่ไม่ดำเนินการเกี่ยวกับที่ดินพิพาทเป็นเวลานาน ถือได้ว่าเจ้าหนี้ทั้งหลาย สละสิทธิที่ดินพิพาทตามมาตรา ๑๔๕ (๓) แห่ง พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๓ การไถ่ถอนจำนองและการขายที่ดินพิพาทภายหลังจำเลยได้รับการปลด จากล้มละลายจึงชอบด้วยกฎหมาย ไม่ตกเป็นโมฆะ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๔๘๘/๒๕๖๗
(ประชุมใหญ่)

บริษัทบริหารสินทรัพย์ ก.
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
นางสาว ว. กับพวก
นาย พ.

โจทก์
ผู้ร้อง
ผู้คัดค้าน
จำเลย

พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๒๒, ๒๔, ๘๑/๑, ๑๐๙ (๑), ๑๔๕ (๓)

แม้ที่ดินพิพาทเป็นทรัพย์สินที่จำเลยได้มาตั้งแต่ก่อนถูกฟ้องล้มละลายและเป็นทรัพย์สินในคดีล้มละลาย อันอาจแบ่งแก่เจ้าหนี้ได้ตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๑๐๙ (๑) และอยู่ในอำนาจของผู้ร้องที่จะ รวบรวมไว้ในกองทรัพย์สินของจำเลยเพื่อแบ่งให้แก่เจ้าหนี้ทั้งหลายในคดีล้มละลายตามมาตรา ๒๒ แต่ที่ดินพิพาท ติดจำนองตั้งแต่วันที่จำเลยจะถูกศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้ว และไม่ปรากฏว่าได้มีการดำเนินการ เกี่ยวกับที่ดินพิพาทไม่ว่าโดยฝ่ายเจ้าหนี้หรือผู้ร้องเป็นเวลากว่า ๖ ปี ๒ เดือน จนกระทั่งจำเลยได้รับการปลด จากล้มละลาย พฤติการณ์ดังกล่าวถือได้ว่าเจ้าหนี้ทั้งหลายสละสิทธิในที่ดินพิพาทตาม มาตรา ๑๔๕ (๓) ประกอบ กับผู้ร้องไม่ได้อ้างและไม่มีหลักฐานใดมายืนยันว่าเงินที่นำมาไถ่ถอนจำนองเป็นเงินของจำเลยที่มีอยู่ก่อนปลด จากล้มละลาย น่าเชื่อว่าเป็นเงินที่จำเลยได้มาภายหลังการปลดจากล้มละลาย ที่ดินพิพาทจึงไม่ใช่ทรัพย์สิน ในคดีล้มละลายอันจะนำมาแบ่งให้แก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย ผู้ร้องจึงไม่มีอำนาจจัดการทรัพย์สินในส่วนที่ดินพิพาท อีกต่อไป การไถ่ถอนจำนองและการขายที่ดินพิพาทดังกล่าว จำเลยกระทำหลังจากได้รับการปลดจากล้มละลายตาม มาตรา ๘๑/๑ มาแล้ว ๕ ปีเศษ จึงเป็นการกระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย ไม่ฝ่าฝืน พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๒๒ และ ๒๔ และไม่ตกเป็นโมฆะ

สแกน QR code
เพื่อดูย่อย่อคำพิพากษาศาลฎีกานี้

คำพิพากษาศาลฎีกาประชุมใหญ่

WWW.SUPREMECOURT.OR.TH

การตกลงกันจัดงานพิธีแต่งงานให้ถูกต้องตามประเพณีท้องถิ่น ถือได้ว่าเป็นสัญญาประเภทหนึ่ง ซึ่งมีได้มีวัตถุประสงค์เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน อันจะทำให้สัญญาเป็นโมฆะ ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๐ เมื่อจำเลยมีหญิงอื่นเป็นเหตุให้ต้องยกเลิกการจัดงานพิธีแต่งงาน ถือว่าจำเลยเป็นฝ่ายผิดสัญญา โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องเรียกค่าเสียหายได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๖๘๔/๒๕๖๘
(ประชุมใหญ่)

นาง ล.
นาย พ.

โจทก์
จำเลย

ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๐, ๑๔๓๙
ป.วิ.พ. มาตรา ๕๕

จำเลยและบุตรสาวโจทก์ได้อยู่กินฉันสามีภริยากันมาประมาณ ๔ ปี ๘ เดือน ซึ่งญาติทั้งฝ่ายจำเลยและฝ่ายบุตรสาวโจทก์ต่างก็รับรู้ เมื่อทั้งสองฝ่ายตกลงกันให้โจทก์เป็นผู้จัดงานพิธีแต่งงานให้ถูกต้องตามประเพณีท้องถิ่นที่บ้านของโจทก์โดยกำหนดวันทำพิธีแต่งงานกัน เช่นนี้ถือได้ว่าการตกลงกันนั้นเป็นสัญญาประเภทหนึ่ง เพื่อจัดงานพิธีแต่งงานให้เป็นไปตามประเพณีท้องถิ่นเท่านั้น โดยฝ่ายจำเลยไม่จำเป็นต้องให้ของหมั้นแก่บุตรสาวโจทก์ กรณีมิใช่เป็นสัญญาหรือข้อตกลงจะสมรส อีกทั้งการตกลงจัดงานพิธีแต่งงานตามประเพณีท้องถิ่นดังกล่าวก็ได้มีวัตถุประสงค์เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน อันจะทำให้การนั้นเป็นโมฆะตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๐ ยิ่งกว่านั้นการที่จำเลยยอมชดใช้ค่าเสียหายยอมแบ่งชี้ได้ว่าจำเลยยอมรับว่าข้อตกลงดังกล่าวมีผลผูกพันจำเลย ข้อตกลงตามสัญญาจึงมีผลบังคับได้ เมื่อฝ่ายโจทก์ได้จัดเตรียมงานพิธีแต่งงานดังกล่าวแล้ว แต่จำเลยกลับมีหญิงอื่นเป็นคนรัก อันเป็นเหตุให้ต้องมีการยกเลิกการจัดงานพิธีแต่งงาน ถือได้ว่าจำเลยเป็นฝ่ายผิดสัญญา เมื่อกรณีมิใช่เป็นสัญญาหรือข้อตกลงจะสมรส จำเลยย่อมไม่อาจอ้างว่า กรณีไม่มีการหมั้น จึงไม่ต้องรับผิดชอบในค่าเสียหายหรือค่าทดแทนแก่อีกฝ่ายหนึ่งตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๔๓๙ มาปฎิเสธความรับผิดชอบของจำเลยได้ ดังนั้น โจทก์ในฐานะคู่สัญญาจึงมีอำนาจฟ้องจำเลย

สแกน QR code
เพื่อดูย่อยาวคำพิพากษาศาลฎีกานี้

“ คุณธรรมนำทาง สร้างศรัทธา พัฒนาคุณภาพ ”

